

ODNOS ZAKONITIH I NEZAKONITIH DOKAZA U KAZNENOM POSTUPKU BOSNE I HERCEGOVINE

Sažetak: Pitanje zakonitosti i/ili nezakonitosti dokaza nije novo u doktrini kaznenoga prava. Harmonizirano kazneno-procesno zakonodavstvo u BiH iz 2003. godine, na drugačiji način nego ranije, reguliralo je pitanje načina i zakonitosti pojma dokaza i dokaznih standarda. Sasvim je jasno da zakonitost u pojmu dokaza ima veoma važnu ulogu, osobito zbog činjenice da je procesno zakonodavstvo u BiH prihvatiло apsolutno isključivanje nezakonitih dokaza. Sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je BiH ratificirala, niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama zakona (čl. 10., st. 2. ZKP BiH), odnosno nezakonitim dokazima. Kroz ovaj rad prikazuje se kratak osvrt u odnosu prema nezakonitim dokazima u SR Njemačkoj te Republici Hrvatskoj, ujedno prilažeći zanimljive primjere iz prakse. Također, navodi se i odnos zakonitih i nezakonitih dokaza u kaznenom postupku BiH s teorijskoga, normativnoga i praktičnoga pogleda uz pridavanje posebne pažnje na izraženi, važeći stav i na nešto noviju praksu Vrhovnoga suda FBiH te Suda BiH, koja je detaljno obrađena kroz obrazloženja pojedinih presuda i rješenja, uz dodatak vlastitoga komentara i osvrta na iste.

Ključne riječi: kazneni postupak, zakoniti dokazi, nezakoniti dokazi, Vrhovni sud FBiH, Sud BiH

1. Uvod

Pitanje odnosa između zakonitosti ili nezakonitosti dokaza nije novo u doktrini kaznenoga prava. Procesno zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini (dalje: BiH) prihvatiло je apsolutno isključivanje nezakonitih dokaza, čija doktrina je preuzeta iz Sjedinjenih Američkih Država (dalje: SAD) i po kojoj se po principu "ploda otrovne voćke ili ploda otrovnoga drveta" isključuju ne samo nezakoniti dokazi, nego i svi oni

* Jelena Kovač, mag. iur. doktorandica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, samostalni referent za pravne poslove iz oblasti regulacije, JP „EP HZHB d.d.“ Mostar, jelena.kovac@pf.sum.ba